

Nord Norge, 18 november 2020

Innspill til Regjeringen – Toppmøte om hydrogen

Energiomstilling og verdiskaping i nord

Energi i Nord er en klynge i Nord Norge som skal bidra til energiomstilling og at veien mot null utslipp gir verdiskaping for selskaper og samfunn i nord.

Å få verdens energiproduksjon og energiforbruk over på karbonnøytrale energiformer er en av de viktigste forutsetningene for å realisere de avtalte utslippsreduksjonene i Paris-avtalen. Nord-Norge sitter på store ressurser og omfattende kompetanse innen produksjon, transmisjon, lagring og industriell foredling av karbonnøytral energi. For å utløse de mulighetene som denne landsdelen har innenfor dette feltet må vi løfte i flokk på tvers av regioner og bransjer. Energi i Nord er etablert for å bidra til et slik felles løft.

Verdens energisystemer er i endring. Fossile brennstoff skal gradvis fases ut, og erstattes av bærekraftige nullutslipps-systemer. Norge har naturgitte fordeler, kunnskap og kompetanse til å ta en ledende posisjon i denne utviklingen. Hydrogen, karbonfangst og lagring kan sammen med havvind, utgjøre tre pilarer i et større økosystem som sikrer at Norge opprettholder sin posisjon som en ledende energinasjon også i tiårene som kommer. Nord Norge har store energiresurser både i form av vann, vind, olje og gass og har et betydelig potensiale til økt verdiskaping fra disse ressursene.

Hydrogen sine egenskaper som energibærer, gjør at mediet pekes på som sentralt for å håndtere overgangen fra dagens karbonintensive energisystem til et bærekraftig energisystem.

Rent hydrogen kan fremstilles ved hjelp av fornybare energikilder i kombinasjon med elektrolyse (grønt hydrogen), eller ved reformering av naturgass med CO₂-håndtering (blått hydrogen). Begge kan ansees som fullverdige løsninger og vil eksistere side om side når ulike land legger og realiserer sine planer for innfasing av hydrogen.

Vårt innspill fokuserer på at Norge også i fremtiden kan være en sentral energi og industrinasjon basert på utslippsfrie løsninger.

Energi i Nord ønsker derfor å løfte fram offentlig/privat samarbeid med som en nøkkel for å sikre dette. Et slikt offentlig/privat samarbeid vil kunne «låse opp» det nasjonale hydrogenmarkedet

Innspill:

1. Etablere ordninger for å sikre langsiktighet og forutsigbarhet for hydrogen på både produsent- og konsumentensiden. Det eksisterer i dag en «høna eller egget»- utfordring hvor konsumentene ikke tør å investere i omlegging/nyetablering, og produsentene ikke tør å investere i produksjonsutstyr grunnet mangel på langsiktighet og forutsigbarhet på pris og volum. Nødvendig langsiktighet og forutsigbarhet kan bare løses gjennom en aktiv offentlig deltakelse.
2. Etablere langsiktige støtte- og garantiordninger for investering og drift slik at private aktører oppnår en akseptabel avkastning på omlegging til ren produksjon. Ordningene er nødvendig i en overgangsperiode til kostnadene for ren produksjon kommer ned på et konkurransedyktig nivå. Ordningene må gjelde for omstilling av eksisterende produksjon og bruk, og for nyetableringer av industri som kommer til Norge grunnet tilgang på ren energi og hydrogen. Prissikringskontrakter er ordninger som i dag brukes i enkelte land, som UK, og vi mener en slik ordning er et aktuelt virkemiddel for å gi nødvendig forutsigbarhet innen hydrogen.
3. Aktivt benytte Norge sin offentlige innkjøpsmakt til å skape et marked for hydrogen-løsninger. Eksempler kan være krav om offentlig nullutslippstransport på land og på sjø, og krav om at deler av anvendt stål og betong i offentlige bygg og anlegg skal være produsert uten utslipp. Gjennom slike innkjøpsordninger vil det offentlige etablere innlands markeder for nullutslippsprodukter og derigjennom skape en fremtidsrettet leverandørindustri i Norge

Med vennlig hilsen

Energi i Nord

STYRINGSGRUPPA

Kjell Giæver – Leder styringsgruppa
Direktør, Petro Arctic

Arve Ulriksen
Adm. Dir. Mo Industripark

Terje Skansen
Konsernsjef, Varanger Kraft

Toril Inga Røe Utvik,
Leder for nordområdeenheten, Equinor

Stein-Gunnar Bondevik
Direktør Samfunnskontakt, Troms Kraft

Ketil Holmgren
Adm. Dir. Polarbase